

[Poul Schlüter.]

svar på, hvad lovforslagene fører til. Vi må forandre svar i dag. Efter min opfattelse kan man ikke se væk fra på forhånd, at ØD efter regeringsforslaget er i strid med den retsbeskyttelse, grundloven tilsikrer borgerne. Lovforslagene er jo en tvangsafståelse af ejendomsret og en tvangspåførsel af nye kapitalindskud i virksomhederne, men uden de sædvanlige garantier om fuld erstatning. Hvad mener regeringen om det? Mener regeringen, at mindretalsaktionærer er sikret domstolens beskyttelse? Der er ingen udredning til lovforslaget, som tager stilling til, om forslaget er ekspropriation i grundlovens forstand, men det må vi da vide. Statsministeren må kende svaret, og jeg spørger ham: er lovforslagene ekspropriation efter regeringens opfattelse, eller er de det ikke? Som sjældent, om nogen sinde før, har vi i de sidste uger oplevet, at førende juridisk sagskyndige har påvist de indbyggede umuligheder i et regeringsoplæg. Advokatrådet har i en fyldig redegørelse påvist en hel stak af uacceptable uklarheder i oplægget. Regeringen har ikke hidtil nedladt sig til at besvare disse indlæg, men jeg synes, statsministeren skulle gøre et forsøg i dag. Går det f. eks. at skille aktieretten, der skal tilhøre fonden, fra stemmeretten, der skal udøves af medarbejderne? Åbner det ikke for en fundamental konflikt, som ingen kan leve med? Hvad med det løse løfte i § 42 om, at bidragene til fonden senere skal kombineres med eller erstattes af overskudsandele, der også skal ekspederes ind i fonden? Er det overskuddet før afskrivninger, som skitsen talte om, eller hvad? Kan man virkelig foreslå så løs snak i en lovbestemmelse? Vil statsministeren lægge navn til det? Er man klar over, hvad virkningerne bliver for forholdet mellem store og små virksomheder? At de aktieselskaber, som beskæftiger mindre end 50 medarbejdere, kun skal betale, men intet får krav på. Får lovforslaget ikke afgørende, og formentlig skadelig, virkning på valget af virksomhedsform? Er det meningen, at udenlandske filialer også i al fremtid falder uden for ØD og fondsdominansen? Hvilket standpunkt har statsministeren til dette helt centrale spørgsmål?

Men så de økonomiske virkninger. En række anerkendte økonomer har i de sidste dage påvist, at taloplysningerne i regerings-

oplægget er fuldstændig amatøragtige. Jeg går ud fra, at finansministeren bærer hovedansvaret. Der er ikke engang en redegørelse for, hvem der kommer til at betale regeringens økonomiske demokrati. Statsministeren sagde forleden, formentlig ledsaget af et smil, som jeg dog ikke kan læse af presseferatet, at lønmodtagerne får jo det hele forøret. Lønmodtagerne smiler næppe. Er der nogen anden måde at betale ØD efter regeringsforslaget på end gennem højere priser for forbrugerne og højere skatter for skatteyderne? En kø af nationaløkonomiske professorer har rejst dette spørgsmål, der er afgørende både for samfundskonomien og for alle berørte borgere. Aner regeringen, hvad det hele fører til i penge og tal, eller glemte LOs ledelse at aflevere et bilag til regeringen om dette, og har man ikke nået eller ikke villet foretage en grundig analyse siden? Erkender regeringen ikke, at lovforslaget automatisk må føre til samfundsskadelige fejlinvesteringer, fordi der f. eks. ikke sondres mellem løntunge og kapitaltunge virksomheder? Oven i disse eksempler på forslagets virkninger er det indhyllet i tåge, hvorledes det hele skal administreres. Vi savner som lovet administrationsdepartementets bedømmelse. Finansministerens forjættende spådomme fra den glade tid, før kildeskatten blev indført, vil let blive henvist til at være det næstværste, vi har oplevet.

Hvad med pressens stilling? Hr. Ninn-Hansen rejste dette spørgsmål over for statsministeren forleden, hvor statsministeren var i Strasbourg og hverken i Bruxelles eller i København, som jeg havde foretrukket. Hvad mener statsministeren: skal pressen omfattes af ØD, som forslaget tyder på? Er det gennemtænkt? Sådant er det ikke i Norge. Er det ikke en trussel mod pressefriheden? Kan den bevares uantastet, hvis den ansvarlige redaktion ikke længer kan bestemme den politiske linje? Jeg tænker i den sammenhæng lige så meget på f. eks. Aktuelt som på Jyllands-Posten. Vi arbejder gerne og bevidst for udbredelse af ejendomsretten, men vi ønsker ikke en koncentration, det er klart, på færre hænder. Vi ser det helt tydeligt som et mål at arbejde frem imod, at vi får delegeret ejendomsretten på alle leder og kanter i vort samfund til de flest mulige, men vi mener, det skal være privat, indivi-